

De ASS Wijzer

Introductie

De ASSwijzer is een methode die maatwerk levert bij de ondersteuning van mensen met autisme. De methode (ASSwijzer, wijs worden in chaos) is ontstaan in de jaren '90 temidden van de weerbarstige praktijk.

Irene Steenman en Tineke van der Veer (beiden orthopedagoog, GZ-psycholoog) hebben het model ontwikkeld. Naar de methode is wetenschappelijk onderzoek gedaan. Hij is inmiddels evidence-based. In oktober 2013 gaat Tineke van der Veer promoveren op het model.

Wat is de ASSwijzer?

Het model werkt als een navigatiesysteem.

Aan de hand van een aantal stappen volgens een bepaalde systematiek wordt per individu informatie verzameld. Het gaat dan niet alleen om informatie over het individu (beeldvorming, informatieverwerking, copingmechanisme) maar ook om informatie over de context van het individu. De omgeving van de persoon met autisme wordt nauw betrokken bij het in kaart brengen van de informatie. Het model behoort daarmee tot de handelingsgerichte diagnostiek.

Nadat informatie is verzameld wordt die in kaart gebracht. Daarna volgen er verschillende weegmomenten. Degene die werkt met de ASSwijzer moet daarbij zelf keuzes maken, deze keuzes ook motiveren. Uiteindelijk volgen er keuzes voor interventies. Bijzonder bij de ASSwijzer is dat er interventies gekozen worden op gebieden waarbij geen problematiek zichtbaar hoeft te zijn.

Bijzonder van de ASSwijzer is ook de wijze waarop de informatie kan worden gepresenteerd: geen ellenlange verslaglegging, maar een getekende metafoor met kleuren (de emmer) waarop voor ieder helder wordt waar het individu last van heeft, waar zijn emmer van dreigt over te lopen. Met gekleurde pijlen wordt vervolgens aangegeven wat degene doet om zijn evenwicht te behouden (eigen ordening: gebieden en manieren), wat de omgeving eraan doet (geboden ordening: gebieden en manieren). Op basis van een geformuleerde ontwikkeling en ontplooiing wordt vervolgens geadviseerd wat de omgeving zou kunnen doen om de emmer leger te krijgen: te bieden ordening.

Kort samengevat is het motto van de bedenkers van de ASSwijzer:

‘richt je niet op de druppels, maar maak die emmer leger’

en

‘niet afpakken, maar aanvullen!’

Werken met de ASSwijzer vraagt de bereidheid eigen aannames los te laten en opnieuw te kijken naar datgene wat de mens met autisme laat zien.